

RAPPORT

Systematiskt kvalitetsarbete Fårösunds Förskola 2017/2018

Region Gotland

Besöksadress Visborgsallén 19

Postadress SE-621 81 Visby

Telefon +46 (0)498 26 90 00

E-post regiongotland@gotland.se

Org nr 212000-0803

Webbplats www.gotland.se

Systematiskt kvalitetsarbete Fårösunds förskola

Innehåll

Systematiskt kvalitetsarbete Fårösunds	1
Förskola	1
2017/2018	1
1) Underlag för att ta fram dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet.	3
2) Förutsättningar	3
Styrning och ledning	3
Personaltäthet och barngruppens storlek och sammansättning	3
Personalens kompetens.....	3
Lokaler och miljö	3
3) Arbetet i verksamheten	4
Synen på barns utveckling och lärande.....	4
Förhållningssätt.....	4
Pedagogik och arbetsmetoder.....	4
Lillstimmet	5
Hajen-Citronhajen	5
Hajen-Tigerhajen.....	6
Neptun	6
Kompetensutveckling	7
Delaktighet och inflytande	8
4) Resultat och måluppfyllelse	9
Redovisning av måluppfyllelse i förhållande till nationella mål	9
Trygghet och trivsel	9
Lärande och utveckling & Inflytande – Delaktighet	10
Situationen för barn i behov av särskilt stöd.....	11
Barn med annat modersmål än svenska.....	11
5) Analys och bedömning av måluppfyllelse	12
6) Åtgärder för förbättring	14
Nya utvecklingsområden	14
7) Beslut och ansvarig för dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet .	15

1) Underlag för att ta fram dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet.

Som underlag i dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet har vi använt oss av kvantitativ information såsom statistik från Pro Capita (vårt administrativa system) och olika enkätundersökningar. Vi har använt oss av verksamhetsplan, arbetsplan och handlingsplan. Även diverse material från Skolverket ingår i vårt underlag. Mestadels har vi dock använt oss kvalitativt underlag såsom självskattningar, dokumenterade lärdomar och erfarenheter från de olika arbetslagen. Ytterligare ett underlag har varit utvecklingssamtalen. Dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet på Fårösunds förskola ska diskuteras i arbetslagen, i personalgruppen och i föräldrarådet. Den finns på vår hemsida.

2) Förutsättningar Styrning och ledning

Ledarresursen på Fårösunds förskola består av 1,0 förskolechef som ansvarar för tre förskolor inom Norra Gotlands förskoleområde (Lärbro, Slite och Fårösunds förskola). Förskolechefen ingår i en arbetsgrupp med skolledare (rektorer och förskolechefer) från förskolor och skolor på Norra Gotland. Till stöd för ledningen inom Norra Gotlands förskoleområde finns 0,35 tjänst skolassistent och inom ramen för Skolverkspengar 0,75 pedagogistatjänst.

På förskolan finns det tre - fyra arbetslag. Varje arbetslag organiserar för omsorgen, utvecklingen och lärandet i och med sina barngrupper.

Vi har ett konferenssystem där förskolechefen möter personalen på veckomöten, arbetsplatsträffar och barngruppskonferenser. Förskolepersonalen har kontinuerligt reflektionstid i arbetslaget. Förskolan har ett föräldraråd. Förskolechefen genomför medarbetarsamtal och lönesamtal årligen. Det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Personaltäthet och barngruppens storlek och sammansättning

Förskolan har tre avdelningar. Lillstimmet är en 1 - 3 årsavdelningar med 13 platser. Hajen är en 3 - 4 årsavdelning med 25 platser fördelade under delar av dagen i två grupper, Citronhajen och Tigerhajen. Neptun, är en 5 årsavdelning med 12 platser. Dessa platser är inte beständiga, de kan behöva flyttas mellan de olika avdelningarna beroende på den aktuella barngruppens behov.

Antalet barn har under verksamhetsåret växlat mellan 38 - 43 barn. Under året har behovet av öppethållande på förskolan varit 6.00 – 18.00.

På förskolan har det under verksamhetsåret funnits 10 tjänster, fördelade på 3 förskollärartjänster och 7 barnskötartjänster. Inom Norra Gotlands förskoleområde finns ett barnhälsosteam som består av specialpedagog, talpedagog, BVC-sjuksköterska, psykolog och förskolechef.

Personalens kompetens

Den tillsvidareanställda personalen har under verksamhetsåret bestått av två legitimerade förskollärare och sex barnskötare varav fem av barnskötarna är behöriga, den sjätte har en lång yrkeserfarenhet. Vi har haft ett förskollärarykariat som olika personer innehavt, några har saknat förskollärarykariat och en har haft ett sådant.

Lokaler och miljö

Förskolan ligger i Fårösund. Verksamheten har nära till havs-, park-, skogs- och grönområden. En ombyggnad/periodiskt underhåll av förskolan har länge varit planerad och den har

nu påbörjats i gamla Röda Länganhuset, vilken förväntas vara klar i oktober 2018. De nuvarande lokalerna är belägna i ett gammalt ålderdomshem, personalen har försökt att anpassa lokalerna till förskoleverksamhet men det behövs en flytt till andra lokaler, anser förskolechefen. Förskolan ligger nära Fårösundsskolan, där det finns tillgång till ett litet skolbibliotek och idrottshall som förskolan nyttjar.

75 % av föräldrarna har i årets majenkät uppgivit att de tycker förskolans innemiljö inspirerar sitt barn till utveckling och lärande. De kommenterar att lokalerna är slitna och inte känns ämnade till förskoleverksamhet men att personalen gör ett fantastiskt pedagogiskt arbete med dåliga lokaler. 80 % tycker att utemiljön inspirerar till lek och lärande.

3) Arbetet i verksamheten

Synen på barns utveckling och lärande

Inom vår verksamhet gör vi skillnad på inläring och lärande. Inläring utgår från något på förhand givet, ett antal fakta. Lärande däremot, förutsätter en aktiv bearbetning, en konstruktion av kunskap. Aktiva handlingar i ett sammanhang skapar kunskap genom att man gör det till en del av sig själv. I dagens samhälle är det av stor betydelse att kunna använda och utveckla sina kunskapskvaliteter/förmågor såsom exempelvis kreativitet, kommunikation, analys, motivation, samarbetsförmåga, noggrannhet och ansvarstagande för att kunna lyckas med utbildning och arbetsliv. Förskolechefen är övertygad om att förskolans betydelse av att främja utvecklandet av dessa förmågor är stor. Pedagogernas ansvar är att utmana och stimulera barns lärande och utveckling genom att erbjuda en inspirerande och föränderlig miljö som inbjuder till skapande, experimenterande, lek och lärande. De ska också skapa en generös och tillåtande miljö där alla blir sedda och känner att de är värdefulla. Varje barn är kompetent, pedagogerna lyssnar med alla sina sinnen och vill förstå varje barn genom att titta, aktivt fråga och reflektera tillsammans.

Förhållningssätt

Utveckling av förskolan är ett resultat av många samverkande faktorer. Pedagogernas agerande är dock helt avgörande för förverkligandet av utvecklingen. Det är i mötet mellan pedagoger och barn som utvecklingen tar gestalt. Huvuduppdraget är att stötta barnens relationer, ge dem goda kunskaper och värna de demokratiska värderingarna. Det är viktigt att skapa ett klimat där alla känner sig sedda och omtyckta, ju mer man uppmärksammar ett positivt beteende desto större är sannolikheten att man får se ännu mer av det. Föräldrarna är en resurs i förskolan och förhoppningen är att de känner sig delaktiga i verksamheten.

Vi arbetar för att trygghet, glädje, samspel och lärande ska bilda en helhet. Då är det av största vikt att pedagogerna ser varje barns möjligheter och att de är engagerade i samspelet med både det enskilda barnet och barngruppen.

Pedagogik och arbetsmetoder

Förskolechefens vision är att *”kunskap är lätt att bära och den ger mer lust att lära”*. Med kunskap menas alla områden inom Normer och värden, Utveckling och lärande samt Barns inflytande som ingår i förskolans läroplan, Lpfö-98, reviderad 2016. Förskolechefen verkar för att varje barn som går på Fårösunds förskola ska ha rätt till ett lustfyllt, meningsfyllt och innehållsrikt lärande, att erövra omvärlden tillsammans med andra. Alla barn ska genom lek och lärande i lekfulla former ges möjlighet att ta till sig och utveckla så mycket kunnande, vetande och klokhet som möjligt om sig själva, grupprocesser, natur, teknik, olika språk,

kultur, samhälle, estetik, matematik samt omvärlden förr, nu och i framtiden. Detta kunskande, vetande och klokhet ska de kunna använda sig av i olika situationer och sammanhang som uppstår i livet. För att ha möjlighet att utveckla sina olika förmågor behövs variation i lekandet och lärandet. Lärandet ska upplevas meningsfullt och förståelse skapas genom medskapande. Vi på förskolan anser att leken är oerhört viktig för barns välmående, utveckling och lärande. Ty i leken stimuleras fantasi, inlevelse, kommunikation och förmåga till symboliskt tänkande.

Nu presenteras de olika avdelningarnas tankar om och beskrivningar av verksamhetsårets pedagogiska arbete i verksamheten:

Lillstimmet

För att skapa en meningsfull utbildning för barnen på Lillstimmet har vi i första hand tillgodosett de fysiska behoven i samspel med återkommande vardagsrutiner. Vi har erbjudit dem utveckling och utbildning inom områden som de har visat intresse för. Det har skett mycket improviserat, då barnen hellre velat sjunga än att läsa saga har vi valt att följa gruppen. Vi har använt oss av Ipad för att lyssna och dansa med i sånger från Youtube. Vi har även använt oss av QR-koder tex. sång, ramsor och böcker. Under året har vi också arbetat med trygghet, rutiner, språkutveckling, grov samt finmotorik. Vi har arbetat i ateljén med bild och form och erbjudit olika material och tekniker.

Vi har arbetat med träna på rutiner och regler som gäller vid sociala sammanhang. Lära sig **göra** förlåt eftersom en del barn inte har något språk ännu. Vi verkar för att samspelet mellan barn och personal ska präglas av ömsesidig respekt.

Vi försöker informera föräldrarna om hur dagen har varit om det varit något särskilt som hänt eller om föräldern undrat över något. Om något hänt under dagen och vi inte varit kvar har vi informerat kvarvarande personal.

Hajen-Citronhajen

Under verksamhetsåret har vi haft matematik som utvecklingsområde. Vi har på ett lekfullt sätt lyft fram matematiken i alla vardagliga situationer. Under ht-17 tittade vi på lång och kort, barnen plockade pinnar och mätte, de mätte sig mot varandra, parade ihop, letade former på promenaderna i närområdet. På samlingarna under vt-18 har vi haft silverlådan, som innehållit något matematiskt, ex linjal, decilitermått, måttband, tärning och timglas etc. Ett barn i taget har fått berätta om föremålet i lådan, det har varit många varierande svar och funderingar, det har inte funnits rätt eller fel svar, det viktigaste har varit att de vågat prata inför varandra och visat varandra hänsyn i gruppen. Vi har sett att barnen har gjort kopplingar till sin egen vardag vad föremålet används till. Barnen har fått lyssna på varandra och väntat på sin tur. En pedagog har varit dokumentationsansvarig och fört anteckningar. Ett barn har fått ansvara för fotografering, en pedagog har planerat och hållit i samlingen. Silverlådan har varit mycket uppskattad, barnen har varit nyfikna och entusiastiska. Vi har vid olika tillfällen delat in barnen i mindre grupper för att tillgodose deras önskemål och behov, men också träna samspel med varandra och turtagning när vi har spelat spel eller pusslat. Barnen har börjat använda matematiska begrepp ex, en fjärdedel, en halv, en hel. Nämna antal och kontroll räknat att det stämmer, ex bananpengar. Barnen har börjat ”prata” matematik ex: liten, mellan, stor.

Vi hjälper barnen att lösa konflikter, att sätta ord på sina känslor och att träna sin empatiska förmåga. Vi verkar aktivt för att förhindra utfrysning.

Vi har tagit till oss föräldrarnas önskemål och åsikter vad det gäller informationen om hur dagen har varit för deras barn och försöker tillgodose dem på bästa sätt.

Hajen-Tigerhajen

Under ht-17 har vi bland annat arbetat med vårt utvecklingsområde, matematik. Där vi på många varierande och utmanande sätt utforskat matematikens olika delar för att stimulera alla barns olika nivåer för att göra det tillgängligt för alla. Vi har till största delen varit ute i naturen där vi berört former, färg, mönster, mängd, siffror m.m. Inomhus har vi även arbetat med detta men även påbörjat mätning, tid och volym. Barnen har varit väldigt vetgiriga och vi märker att det har stärkt barnens intresse för att lära nya saker. Vi gör det på ett lekfullt sätt för att få det lustfyllda lärandet. För att erbjuda en god lärmiljö har vi arbetat med ateljén (där vi mest är när vi har verksamhet) för att den ska bli inbjudande, innehållsrik och stimulera till kreativitet och lärande. En av våra pedagogiska utgångspunkter är att vi erbjuder barnen ett varierat sätt att utforska ett material t ex färg. Där har barnen med hela sin kropp och själ fått testa och utforskat olika målar tekniker så som med gummiband, hammare, is, bubbelplast, aluminiumfolie, vickbild, kulmålning, kolritning osv. Vi vill påvisa för barnen att det finns många olika sätt att ta sig an ett material. Vi har en variation av samspelande, uppmuntrande, situationsanpassande, stödjande förhållningssätt och ett lekfullt, skapande, utforskande, problembaserat, temabaserat och It baserat arbetssätt. För att dokumentera det pedagogiska arbetet använder vi oss av kamera, Ipad, projektor, filminspelning, ljud, musik, QR-koder. Vid bland annat sagoläsning använder vi oss av Ugglo och Polyglutt. Barnen använder Ipad för att dokumentera olika saker. Vi har arbetat aktivt med bild- och teckenstöd. Vi använder tecken i barngruppen och därav har vi fått barnen nyfikna på att kommunicera med tecken. Barnen använder tecken i sin vardag och i olika situationer t ex matsituationen, samling, vid kommunikation med barn med annat modersmål osv.

För att främja och förebygga likabehandling har vi lyssnat aktivt på barnen och funnits där som ett stöd när en konflikt uppstått. Vi har varit närvarande, tillgängliga och delaktiga i barnens aktiviteter dels genom att diskutera olika händelser som uppstår för att öka barnens förståelser för sina egna och andras handlingar. Detta har gjort att barnen fått en större empati för andra, stora om små samt att respektera varandras olikheter. Vi pedagoger arbetar aktivt med att vara goda förebilder och har ett gott förhållningssätt genom att vara medveten om vårt eget agerande i vardagssituationerna.

Vi har tagit till oss föräldrarnas önskemål och åsikter vad det gäller informationen om hur dagen har varit och har försökt tillgodosett dessa utifrån deras önskemål.

Neptun

Under det gångna verksamhetsåret har vi arbetat med ett stort tema där vi har åker till olika planeter. Vad dessa planeter har haft för fokusområde har varit baserat på barnens intressen samt behov. Barnens intressen har varit det som styr hur vi utformat verksamheten. Vi har dagligen vid flera tillfällen använt oss av demokratiska principer och personligt ansvar. De har fått träna på att lösa konflikter själva i första hand och när det inte gått har vi ingripit och stöttat. Vi har haft material för språklig utveckling tillgängligt på barnens nivå under hela verksamhetsåret. Vi har även aktivt lekt med ord genom rim och ramsor samt gåtor. Under hösten hade vi ett fokustema kring matematik då vi besökte sifferplanet, detta har

legat kvar aktivt i vårt arbete under resterande av verksamhetsåret. Vi har jobbat med begrepp, räkning, olika lägesord samt använt oss av subtraktion och addition. Detta har varit dagligt återkommande när barnen har dukat borden innan maten. Naturvetenskap har inte varit ett stort fokusområde då barngruppen hade redan stora erfarenheter inom detta område. Teknik har vi erbjudit genom att barnen har fått praktisera olika vardagsteknik och vi har varit på både Fornsalen och Fenomenalen där vi har lärt oss om olika vardagstekniker både idag och historiskt. Vi har använt oss av närområdets olika tillgångar för att skapa varierade undervisningssituationer. Vi har också följt olika kulturevent i form av julkalendern och melodifestivalen. Vi har i nästan alla våra planerade aktiviteter haft barnens egen identitet och utveckling i fokus, för att skapa trygga samhällsmedborgare som ska gå vidare i skolsystemet. Undervisningen som vi har planerat för ska vara lustfyllt och på så sätt grundande för det lekfulla lärandet. Vi har använt oss av främst I-pads olika funktioner i form av olika appar och kamera för fotografering och filmning. Vi har arbetat med både tecken och bild stöd vid pedagogiskt ledda aktiviteter.

Under verksamhetsåret har vi arbetat med gruppens sammansättning och attityd mot varandra. Detta arbete har försökt planteras in naturligt i den dagliga verksamheten och vid behov har den satts in punktinsatser för att motarbeta händelser. Vi har verkat för att skapa en tillåtande och accepterande normmiljö med allas lika värde. Vi har arbetat aktivt för att ge barnen en förståelse för att inte särskilja och diskriminera varandra.

Under det gångna verksamhetsåret har vi försökt att följa upp hur barnens dag har varit, när det har varit saker som är utöver den dagliga verksamheten har vi tagit upp det med föräldrarna vid hämtning. Vid föräldramötet bestämde vi med föräldrarna att vi skulle skicka ut ett sms med information om det hade hänt något speciellt under dagen, detta har endast gjorts vid enstaka tillfällen. Har det hänt saker så har vi försökt att berätta då vi ofta varit på plats när våra barn har blivit hämtade. Vi har försökt att prata och lämna över till varandra om det har hänt något speciellt. Vi hade en avslutning med föräldrar och barn där vi delade ut barnens pärmar och var sitt diplom för avslutad tid på förskolan.

Kompetensutveckling

Under året har den gemensamma och enskilda kompetensutvecklingen på Fårösunds förskola bestått av:

- Pedagogisk dokumentation –Skolverkets litteratur samt erfarenhetsutbyte i pedagoggrupper.
- LIP, Lpfö I Praktiken – Arbetslagsarbete, kontinuerligt planera, genomföra och utvärdera barnens utveckling och lärande utifrån Lpfö I Praktiken.
- Film- och mediepedagogisk utbildning med i-Pads – Föreläsning och workshop med Kulturskolan.
- HLR-utbildning – Teori och praktik med Brand och Sjukvårds Akademien.
- Hissad och dissad, barns relationsarbete – Filmdad föreläsning av psykologen Margareta Öhman.
- NTA, Naturvetenskap och Teknik för Alla - Luft och Vatten på Fenomenalen.
- Dans, Rörelse, Sång, Rytm, Röst och musik – Workshop på Kulturskolan.
- Schoolsoft, Office 365 och i-Pad – Utbildningar under ledning av förvaltningens IT-pedagog.
- Studiebesök på nyöppnade Törneqvior förskola i Visby.

- Anknytningsteori – Föreläsning av BVC-sköterskan Lisa Hörsne.
- TAKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation) – Inspirationsföreläsning och Workshop med Sylvia Yllander.
- SPSM (SpecialPedagogiska SkolMyndigheten). Värderingsverktyg för tillgänglig utbildning – Introduktion av förskoleområdets nyckelpersoner.
- SETT (Scandinavian Educational Technology Transformation). Det digitala lärandet - Mässa i Kista.
- Reviderad Lpfö – undervisning i praktiken – Webbsänd föreläsning av Nätverket Lära-rik förskola, Lärarförbundet.
- Stresshantering och Ergonomi – utbildning för nyanställda av företagshälsan Avonova.
- Gitarrkurs – Under ledning av Kulturskolans Krister Dahlström.

Delaktighet och inflytande

Förskolechefen arbetar för att det ska råda ett öppet klimat på förskolan, att information om verksamheten ska finnas tillgänglig för alla. Förskolan använder sig av Schoolsoft som informationskanal. Alla som arbetar på förskolan ska ha en öppen dialog med barnen och deras föräldrar, de ska kunna uppleva att de känner sig välkomna till förskolan med sina tankar, funderingar och förslag. Föräldrarna ska veta var de kan föra fram förslag och synpunkter i olika frågor. De ska kunna få information om kommande beslut i frågor som kan påverka barnen och är av intresse för föräldrarna.

Personalen har en daglig kontakt med föräldrarna. På de olika avdelningarna på förskolan finns förskolans mål uppsatta. På några avdelningar finns aktuell information om aktiviteter, om något särskilt är på gång, om lappar ska lämnas in eller om möten ska hållas. Någon avdelning skriver månadsbrev med information om den verksamhet de för tillfället bedriver, andra avdelningar skickar informationsbrev sporadiskt. Personalen hör av sig till föräldrar gällande enskilda barn om något speciellt har hänt barnet.

Vår Plan mot kränkande behandling hittas på hemsidan. Alla barn på förskolan har en egen pärm där både barnen och föräldrarna kan följa utvecklingen och lärandet. Föräldramöten genomförs en gång per verksamhetsår. Utvecklingssamtal erbjuds en gång per verksamhetsår. Vi har ett öppet föräldraråd per termin där vi behandlar frågor som är viktiga för verksamheten och som kan ha betydelse för barn och vårdnadshavare.

Under höstens föräldramöte presenterade vi Skollag, Läroplan och UAF's (Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen) styrdokument. Föräldrarna delades in i grupper och de diskuterade och skrev ner sina funderingar angående informationen om hur dagen har varit. De samtalade också om hur de ser på begreppen Trygghet, Delaktighet och Ansvar för barnen på förskolan. Vi har haft två förskoleråd. Under ht -17 samtalade vi om Planen mot kränkande behandling med fokus på genus och vi diskuterade riktlinjer för barn i personalens bilar. Under föräldrarådet vt -18 diskuterades föräldraenkäten och flytten till nya förskolan. Vi har också bjudit in föräldrarna till att fira Lucia med oss.

4) Resultat och måluppfyllelse

Redovisning av måluppfyllelse i förhållande till nationella mål

I början av vårterminen 2018 genomförde UAF (Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen) en föräldraenkätundersökning som mätte utveckling, lärande, samarbete och kommunikation samt en helhetsbedömning. Förskolans svarsfrekvens var 60 %, resultaten gav följande medelbetyg:

- Utveckling – Lärande - Samarbete – Kommunikation 3,6

Värde medel kommunala enheter 3,6 (en fyrgradig skala)

- Nöjdhetsindex, helheten 8,4

Värde medel kommunala enheter 8,0 (en tiogradig skala)

För att få ytterligare underlag till vår utvärdering genomförde vi själva en föräldraenkätundersökning under maj månad, cirka 70 % av föräldrarna svarade på enkäten.

Nedan visas 2018 års resultat av föräldraenkäten som genomfördes i maj:

Trygghet och trivsel

Påstående	Stämmer inte alls	Stämmer något	Stämmer ofta	Stämmer alltid	Vet ej
Mitt barn trivs för det mesta på förskolan.	0%	5%	25%	70%	0%
Jag känner mig välkommen till förskolan.	0%	5%	15%	80%	0%
Det finns alltid någon att vända sig till med frågor eller problem som gäller mitt barn.	0%	10%	5%	85%	0%
Jag får information om det har hänt mitt barn något speciellt under dagen.	5%	10%	25%	60%	0%
Jag upplever att personalen bryr sig om mitt barns tankar och mående respekteras.	0%	5%	20%	70%	5%
Jag känner mig lugn och trygg under dagen när mitt barn är i förskolan.	0%	5%	15%	80%	0%

Medeltalet för andelen positiva svar (stämmer något & stämmer ofta) var 92 %.

Lärande och utveckling & Inflytande – Delaktighet

Påstående	Stämmer inte alls	Stämmer något	Stämmer ofta	Stämmer alltid	Vet ej
Mitt barn utvecklas positivt genom den verksamhet som bedrivs i förskolan.	0%	0%	50%	50%	0%
Mitt barn ges möjlighet att utveckla sin matematiska förmåga i förskolan.	0%	15%	10%	60%	15%
Förskolan arbetar aktivt med mitt barns språkutveckling.	0%	5%	20%	65%	10%
I förskolan förekommer inslag av naturvetenskap och teknik.	0%	10%	35%	40%	15%
I förskolan ges mitt barn förutsättningar att utveckla som individ, oberoende av vilket kön hen tillhör.	0%	5%	15%	60%	20%
Jag är nöjd med innehållet i utvecklingssamtalet.	10%	5%	15%	45%	25%
Jag vet var jag kan skaffa mig information om verksamhetens mål och innehåll.	0%	0%	30%	50%	20%
Samarbetet mellan mig och personal fungerar bra.	0%	10%	20%	70%	0%
Förskolans innemiljö inspirerar mitt barn till lek och lärande.	10%	15%	35%	40%	0%
Förskolans utemiljö inspirerar mitt barn till lek och lärande.	5%	15%	25%	55%	0%

Medeltalet för andelen positiva svar (stämmer något & stämmer ofta) var 79%.

Situationen för barn i behov av särskilt stöd

Enligt skollagen och förskolans läroplan ska alla barn ges den ledning och stimulans som de behöver för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt. Alla barn behöver stöd i sin utveckling, några behöver särskilt stöd under vissa perioder eller under hela förskoletiden på grund av sjukdom, sociala förhållanden, funktionsnedsättning eller svårigheter att tillgodogöra sig utbildningen av andra orsaker. Barn som behöver extra anpassningar eller särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. Om det genom uppgifter från förskolans personal, ett barn, ett barns vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att barnet är i behov av särskilt stöd, ska förskolechefen se till att barnet ges sådant stöd. En generellt god kvalitet i förskolan är ofta den bästa insatsen för barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling.

På förskolan dokumenterar vi kartläggningar, vi upprättar och följer upp handlingsplaner för alla barn som behöver särskilda stödåtgärder. Utgångspunkten är barnets behov och vi ser först och främst att verksamheten är en resurs för barn i behov av särskilt stöd. Vi ser barngruppen som en viktig och aktiv del i det enskilda barnets utveckling och lärande. Behovet av särskilt stöd är relaterat till vad som händer i mötet mellan barnet och de människor och den miljö som finns samt de aktiviteter som sker i förskolan. Handlingsplanen utformas tillsammans med vårdnadshavare och följs upp kontinuerligt.

Specialpedagogen har som huvuduppgift att, tillsammans med arbetslagen och förskolechef, arbeta för att barn i behov av särskilt stöd ska lyckas med sin förskoletid. Förskolan kan genom specialpedagogen erbjuda pedagogiska kartläggningar, kompensatoriska hjälpmedel, stöttning av enskilda barn och handledning till personal. Förutom det pedagogiska stödet har specialpedagogen en stor kontaktyta vad det gäller medicinskt, psykologiskt och socialt kunnande.

Barn med annat modersmål än svenska

Av både skollagen och förskolans läroplan framgår att förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Ett interkulturellt förhållningssätt som kännetecknas av en positiv attityd till det mångkulturella samhället ska genomsyra verksamheten. Nyfikenhet, öppenhet och en vilja att ta reda på mer om barnets språk och kultur påverkar barnets möjligheter till att utveckla sina språk.

För att barnet ska kunna utveckla sina språk väl är det viktigt att både hemmet och personalen aktivt hjälps åt. Ett språkligt lärande blir bäst genom att språket används i meningsfulla sammanhang i vardagen. Flera språk kan utvecklas parallellt och tvåspråkighet har positiva effekter på barnens språk- och kunskapsutveckling. Arbetet med att stödja barns språkutveckling är en pedagogisk fråga för pedagogerna på förskolan. Våra digitala verktyg bör användas och har använts för att främja barnens språkutveckling på både svenska och det aktuella modersmålet samt för att stötta kommunikationen med föräldrarna.

En interkulturell pedagogik är en ständigt pågående process som syftar till att övervinna och överbygga kulturella barriärer. På Fårösunds förskola har vi under verksamhetsåret förutom svenska, haft modersmålen arabiska, dari, amnari och japanska.

5) Analys och bedömning av måluppfyllelse

Föräldrarna bedömer att måluppfyllelsen vad det gäller **trygghet och trivsel** är god, medeltalet för andelen positiva svar var 92 %. Det har dock skett en sänkning av resultatet jämfört med 2017 då andelen positiva svar var 98 %. I den enkät som förvaltningen genomförde hade Fårösunds förskola högre nöjdhetsvärde än genomsnittet för kommunala förskolor.

95 % av de som besvarade majenkäten anser att deras barn för det mesta trivs på förskolan. Lika många känner sig lugna och trygga under dagen när deras barn är på förskolan och de känner sig välkomna till förskolan. Vi tolkar dessa siffror som att en majoritet av föräldrarna upplever att personalen arbetar för att främja trygghet. Personalen arbetar aktivt med att alla barn ska bli sedda och bekräftade dagligdags samt att vara bemötande pedagoger till föräldrarna. Personalen uppmärksammar när barnen/föräldrarna kommer på morgonen, de anpassar hejdå-rutinerna efter barnens behov och föräldrarnas önskemål. Någon förälder har uppgett att tryggheten skulle öka mer om alla tog sitt ansvar och stängde grinden efter sig.

Påståendet att ”det alltid finns någon att vända sig till med frågor eller problem som gäller mitt barn” har 90 % svarat att det stämmer ofta eller alltid. Detta resultat vill vi arbeta för att de ska bli 100 %. Området är något vi kontinuerligt samtalar om hur vi ska få till. Framförallt kan det vara svårt att möta upp alla föräldrar med tid och engagemang under morgon och sen eftermiddag då det är färre pedagoger som arbetar och dessa behöver vara med de barn som är på förskolan. Vid lämning och hämtning ute har personalen västar på sig, färgen beskriver vilken avdelning de tillhör och det är då lätt att se var sitt barns personal befinner sig eller om det är en vikarie som arbetat den dagen.

Att döma av majföräldraenkäterna anser 85 % att de får information om det har hänt något speciellt med sitt barn under dagen. År 2017 svarade 94 % av föräldrarna att personalen informerar om hur dagen har varit för deras barn. Resultatet är således sämre än föregående år fast vi har specificerat frågan. Det finns föräldrar som uppgett att det är dålig information om till exempel barnet har slagit sig. Vår målsättning är att samtliga föräldrar självklart ska få information om något speciellt har hänt deras barn under dagen. Personalen har som ambition att skicka sms eller ringa till föräldrarna om något speciellt har hänt. Ibland kanske personalen och föräldrar inte har haft samma uppfattning om vad som kan vara en speciell händelse. Detta behöver vi på förskolan lyfta med föräldrarna. Vi kommer fortsätta med samtal och sms om det hänt något, som vi uppfattar som speciellt med barnet under dagen.

Under vårterminens föräldraråd gick förskolechef, personalrepresentanter och föräldrar gemensamt igenom resultatet från UAF-enkäten som gjordes i februari. Resultatet var då mycket högre vad det gäller nöjdhetsvärde än genomsnittet för kommunala förskolor. Vi lyfte skillnaden i svar beroende på om det var föräldrar till pojkar eller till flickor som hade svarat. Föräldrar till pojkar var överlag mer nöjda än föräldrar till flickor. Vi reflekterade över resultaten men kom inte fram till varför resultaten såg ut som de gjorde. Under vårterminen har ordinarie personals närvaro inte varit lika hög som under höstterminen. Vi har en rutin att vid frånvaro får ordinarie personal arbeta på Lillstimmet och eventuell vikarie sättes in på övriga avdelningar. Vi förmodar att denna personalinstabilitet har påverkat

både kvantiteten och kvaliteten vad gäller informationen till föräldrarna och deras upplevelse av att tryggheten minskat i majenkäten.

Vad det gäller föräldrarnas bedömning av **lärande och utveckling & inflytande och delaktighet**, och hur bra personalen är på att synliggöra innehållet i läroplanen är resultatet betydligt lägre än området trygghet och trivsel. 79 % av föräldrarna tycker att personalen är bra på att synliggöra för dem hur de kopplar innehållet i verksamheten till läroplanen. Föregående år var den siffran högre, 84%.

Detta år anser 85 % att förskolan arbetar aktivt med deras barns språkutveckling. Föregående år var den siffran 90 %. 2017 var språkutveckling ett fokusområde på hela förskolan, detta år har avdelningarna haft lite olika fokusområden vilket kanske gjort att språket inte lyfts lika starkt detta år?

75 % anser att det förekommer inslag av naturvetenskap och teknik i verksamheten. Föregående år var det 90 % som såg detta. Vi har blivit sämre på att synliggöra arbetet med naturvetenskap och teknik för både barn och föräldrar. För de äldre barnens föräldrar behöver vi tydligare synliggöra inslag av naturvetenskap och teknik. För de yngre barnen behöver vi bli mer lyhörda på att lyssna och ta tillvara på barnens nyfikenhet inom området.

Frågeställningen ”I förskolan ges mitt barn förutsättningar att utvecklas som individ, oberoende av vilket kön hen tillhör”, har fått 75 % positiva svar. 20 % vet inte och 5 % tycker att det stämmer något. År 2017 var frågeställningen ”Förskolan präglas av ett genusmedvetet arbetssätt” och då angav cirka 60 % att de sett detta, 35 % uppgav svaret Vet ej. Fler föräldrar anser nu att vi arbetar genusmedvetet dock behöver vi utveckla vårt normkritiska arbete och kommunicera detta till föräldrarna. Förslag på att personalen ska observera varandra och se om de gör någon skillnad i bemötandet av barnen samt i presenterandet av aktiviteter, är där någon skillnad i bemötandet eller presentationen beroende på barnets kön?

70 % av föräldrarna upplever att deras barn ges möjlighet att utveckla sin matematiska förmåga i förskolan, föregående år var den siffran 75 %. Föräldrarna till de äldre barnen ser matematiken i förskolan betydligt mer än föräldrarna till de yngsta barnen.

Endast 60 % av föräldrarna är nöjda med innehållet i utvecklingssamtalet, den siffran var 55 % år 2017. Detta är det enda området vi har förbättrat sedan 2017. En förklaring till den låga siffran, kan vara att alla inte har haft utvecklingssamtal på grund av olika anledningar. Det kan dock inte vara hela förklaringen, flera föräldrar upplever förmodligen att de inte är nöjda med innehållet i samtalet. UAF's (Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen) riktlinjer för utvecklingssamtal blev klara i slutet av maj och vi ska från och med i höst börja använda oss av dessa. Tanken med en gemensam mall är att skapa en likvärdig grund för alla kommunala förskolor på Gotland. Nu hoppas vi att innehållet i utvecklingssamtalet framöver blir kvalitetssäkrat.

80 % vet var de kan skaffa sig information om verksamhetens mål och innehåll. Vi började använda oss av Schoolsoft som kommunikationsform i full skala från och med hösten 2017. Till viss del finns samma information på Schoolsoft som på avdelningarnas anslags-tavlor. Att hitta bra kommunikationsformer så att föräldrarna får en förståelse av arbetet med innehållet i läroplanen är viktigt. Vi arbetar vidare med denna fråga för vår önskan är

ju att alla ska känna till var de kan hämta information om vår förskolas arbete. Under föräldrarådet ht-2017 framkom önskemål om information i form av sms om av vad som händer i verksamheten. Förvaltningen, UAF, supportrar oss i användandet av Schoolsoft och det är den informationskanalen vi ska använda oss av. Vi behöver bli bättre på att mer konsekvent och frekvent använda oss av Schoolsoft så att föräldrarna motiveras till att gå in där. Vi har föräldrar som önskar mer information om den dagliga verksamheten i form av veckobrev eller månadsbrev, detta ska vi tillgodose framöver och lägga ut det på Schoolsoft.

6) Åtgärder för förbättring

Nya utvecklingsområden

Förskolechefens strävan är att Norra Gotlands förskoleområde ska ha bästa, möjliga förskolor, att alla barn ska känna sig viktiga och värdefulla och välkomna till förskolan. Barn är lekande, lärande individer, lek och lärande ska vara integrerade i förskolans verksamhet. Det är viktigt att ta tillvara på och utveckla de olika förmågor barnen har samt verka för att deras lust att lära ökar under tiden i förskolan. Ett par utvecklingsområden som alla förskolor på Gotland har ur ett likvärdighetsperspektiv är ”Likvärdig och tillgänglig utbildning” och ”Allas ansvar för förskolans uppdrag”. Förskolechefen menar att verksamhetsutveckling sker när personalen tillsammans i arbetslagen, i pedagoggrupper och på hela förskolan samtalar om normer, värderingar, undervisning, utveckling, lärande och barns inflytande.

Efter analys av våra resultat och utifrån vår handlingsplan 2018 anser förskolechef att vi ytterligare behöver arbeta med utvecklingsområdet:

Fördjupa förståelsen av uppdraget.

Inom ramen för detta område som är vitt och kanske svårgreppat finns det flera teman/ämnen som kan ses som både delar av helheten och en helhet av delarna. Följande områden ska vi ha fokus på under verksamhetsåret 2018/2019:

Vi behöver fortsätta med att **fördjupa våra kunskaper om den reviderade läroplanen, Lpfö-98/16** samt ta oss an intentionerna i den kommande, nya eller reviderade, Läroplanen 2019. Detta sker individuellt, i arbetslaget, i pedagoggrupper, i handledningstillfällen och i ett kollegialt lärande på hela förskolan.

Planen **Språkutvecklande arbetssätt i förskolan** ska användas mer aktivt i verksamheten än vad den hitintills har gjorts.

Arbetet med den **pedagogiska dokumentationen** behöver ytterligare fördjupas. Pedagogisk dokumentation är ett verktyg för att bättre få syn på att barnen är införstådda med det som sker och att de får stort utrymme att både påverka, medverka och ge uttryck för sina idéer. Pedagogisk dokumentation ger barns tankar ett värde. Vardagen erbjuder oanade möjligheter om man som pedagog ser dem och har möjlighet att samspele med barnen kring dem. Samtliga medarbetare ska under hösten ta med sig ”sin” pedagogiska dokumentation till ett reflektionstillfälle i arbetslaget.

Specialpedagogiska Skolmyndighetens (SPSM) värderingsverktyg för **tillgänglig utbildning** kommer vara den största kompetensutvecklingsinsatsen under året. Vi ska skaffa oss verktyg för att möta den variation av barn som finns i våra förskolor, alla ska känna sig delaktiga, både i ord och handling.

Utvecklingsarbete sker i olika former i vardagen men det är viktigt att dessa kunskaper också lyfts i gemensamma samtal och att dessa dokumenteras.

7) Beslut och ansvarig för dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet

Marianne Gustafsson
Förskolechef, Fårösunds förskola
2018-08-31